

2018–2019 MOKSLO METŲ TYTUVĖNŲ GIMNAZIJOS PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ IR TYTUVĖNŲ GIMNAZIJOS MOCKAIČIŲ SKYRIAUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2018–2019 mokslo metų ugdymo planas reglamentuoja pagrindinio, vidurinio ugdymo programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą gimnazijoje. Vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais sudarytas 2018–2019 mokslo metų ugdymo planas.

2. Gimnazijos ugdymo plano tikslai:

2.1. apibrėžti Ugdymo programų vykdymo reikalavimus;

2.2. formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Gimnazijos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. numatyti priemones ugdymo procesui įgyvendinti ir ugdymui pritaikyti pagal mokinių mokymosi poreikius;

3.3. tikslingai planuoti ir organizuoti ugdymą optimizuojant mokymosi krūvius.

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

4. 2018–2019 mokslo metų pradžia rugsėjo 1 d. Ugdymo procesas prasideda 2018 m. rugsėjo 3 d.

Klasė	Ugdymo proceso		Ugdymo proceso trukmė dienomis
	pradžia	pabaiga	
5-9 ir I-III g	2018 m. rugsėjo 3 d.	2019 m. birželio 21 d.	185
IV g	2018 m. rugsėjo 3 d.	2019 m. gegužės 24 d.	165

5. Ugdymo procesas pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas skirstomas pusmečiais. Pusmečių datos:

pirmas pusmetis: rugsėjo 3 d. – sausio 31 d.

antras pusmetis: 5-8 ir (9) I-III g vasario 1 d. – birželio 21 d.; IV g klasėm vasario 1 d. – gegužės 24 d.

6. Tytuvėnų gimnazija dirba penkias dienas per savaitę. Pamokų laikas:

1. pamoka 8.00 – 8.45

2. pamoka 8.55 – 9.40

3. pamoka 9.50 – 10.35
  4. pamoka 10.45 – 11.30
  5. pamoka 12.00 – 12.45
  6. pamoka 12.55 – 13.40
  7. pamoka 13.50 – 14.35
  8. pamoka 14.45 – 15.30
  9. pamoka 15.40 – 16.25
  10. pamoka 16.35 – 17.20
7. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyrius dirba penkias dienas per savaitę. Pamokų

laikas:

1. pamoka 8.30 – 9.15
2. pamoka 9.25 – 10.10
3. pamoka 10.20 – 11.05
4. pamoka 11.35 – 12.20
5. pamoka 12.30 – 13.15
6. pamoka 13.25 – 14.10
7. pamoka 14.20 – 15.05
8. Mokinių atostogų trukmė:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2018 m. spalio 29 d.	2018 m. lapkričio 2 d.
Žiemos (Kalėdų)	2018 m. gruodžio 27 d.	2019 m. sausio 2 d.
Žiemos	2019 m. vasario 18 d.	2019 m. vasario 22 d.
Pavasario (Velykų)	2019 m. balandžio 23 d.	2019 m. balandžio 26 d.
Papildomos IVg klasių mokiniams už kalbų įskaitų laikymą	2019 m. balandžio 29 d.	2019 m. balandžio 29 d.
Vasaros: 5-8, 10 ir I-IIIg	2019 m. birželio 24 d.	2019 m. rugpjūčio 31 d.

8.1. Vasaros atostogas IVg klasės mokiniams prasideda pasibaigus brandos egzaminų sesijai.

9. Pažintinės, kultūrinės, meninės, kūrybinės veiklos dienos:

9.1. Tytuvėnų gimnazijos 5-8, I-IIIg klasių, Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus 5-9 klasių ugdymo dienos:

Pavadinimas \ valandų skaičius	Data
Tyrėjų-karjeros diena (12 val.)	2 dienos m.m. eigoje
Išvykos diena „Pažink Lietuvą“ (6 - 8 val.)	m.m. eigoje
Etninės kultūros ugdymo diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Preveninės veiklos diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Gamtosauginio ugdymo diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Patyriminio ugdymo (STEAM) diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Sveikatinimo diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Gimnazijos istorijos ugdymo tema (6 val.)	2019 m. birželio mėn.
Gimtosios kalbos puoselėjimo diena (6 val.)	2019 m. birželio mėn.

9.2. Tytuvėnų gimnazijos IVg klasių.

Pavadinimas \ valandų skaičius	Data
Savivaldos diena (6 val.)	2018 m. spalio mėn.
Tyrėjų-karjeros diena (6 val.)	1 diena m.m. eigoje
Patyriminio ugdymo (STEAM) diena (6 val.)	m.m. eigoje

Išvykos diena „Pažink Lietuvą“ (6 – 8 val.)	m.m. eigoje
Prevencinės veiklos diena (6 val.)	m.m. eigoje
5 ugdymo dienos skiriamos atskiru direktoriaus įsakymu (30 val.)	m.m. eigoje

9.3. Tytuvėnų gimnazijos 5-8, I-IVg klasių, Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus 5-9 klasių ugdymo dienos, suderintos su Kelmės švietimo, kultūros ir sporto skyriumi:

Pavadinimas \ valandų skaičius	Data
Mokslo metų pradžios šventė (6 val.)	2018 m. rugsėjo 3 d.
Meninės saviraiškos diena, pasitinkant Šv. Kalėdas ir naujuosius metus. (6 val.)	2018 m. gruodžio 20 d.
Socialinės - pilietinės veiklos diena (6 val.)	2019 m. balandžio 19 d.
Turizmo diena (6 val.)	2019 m. gegužės 15 d.
Mokslo metų užbaigimo diena (6 val.)	2019 m. birželio 21 d. 2019 m. gegužės 24 d. (IVg klasių mokiniams)

10. Jei IVg klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

11. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–8, 10 ir I–IVg klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

12. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, gimnazija priima sprendimą dėl ugdymo proceso koregavimo, kurie skelbiami gimnazijos internetiniame puslapyje tytuvenu.gimnazija@gmail.com ir el. Dienyne TAMO. Gimnazijos direktorius apie priimtą sprendimą informuoja Kelmės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

ANTRASIS SKIRSNIS

GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS.

13. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas atrenkant ir pritaikant ugdymo turinį pagal gimnazijos tikslus, Lietuvos visuomenės vertybes, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius.

14. Gimnazijos ugdymo turinys įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt.

15. Formuojant gimnazijos ugdymo turinį ir rengiant gimnazijos ugdymo planą vadovaujamosi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, standartizuotų testų, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, gimnazijos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

16. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, pamokas skirsto nepažeisdama Bendrųjų Ugdymo planų 124 ir 143 punkto lentelėse nurodyto minimalaus dalykams skirtų pamokų ir pritaikydama pagal mokinių poreikius, turimas lėšas.

17. Gimnazijoje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas gimnazijos ugdymo planas, vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir nuostatomis, skirtomis konkrečiai programai vykdyti. Gimnazijos ugdymo planas grindžiamas demokratiškumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, įtraukiant mokytojus, mokinius, tėvus, vietos bendruomenės atstovus. Visą ugdomąją veiklą grįsti prisiimtomis vertybėmis: psichologinis ir fizinis saugumas, tolerancija, pagarba ir atsakomybė bendraujant ir bendradarbiaujant.

18. Gimnazijos ugdymo planas rengiamas vieneriems mokslo metams.

19. Gimnazijos ugdymo planą rengė direktoriaus 2018 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-110 sudaryta pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo plano rengimo darbo grupė.

20. Gimnazijos ugdymo turinys įgyvendinamas vadovaujantis ir gimnazijos nustatytomis tvarkomis:

20.1. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių programų integravimas į ugdymo turinį ir tarpdalykinė integracija (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-144);

20.2. etninės kultūros integravimo į ugdymo procesą tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2012 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. V-236);

20.3. pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių pasiūlos ir rengimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-118);

20.4. mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-119);

20.5. mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio keitimo arba pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio atsisakymo ir naujo pasirinkimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2018 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-122);

20.6. klasių dalijimo, laikinųjų grupių sudarymo ir skaičiaus, atsižvelgus į skirtas mokymo lėšas tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2016 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-136);

20.7. ugdymo turinio planavimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2018 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-124);

20.8. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2012 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-229);

20.9. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2018 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-125);

20.10. mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2008 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-163);

20.11. neformaliojo švietimo organizavimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-148);

20.12. mokinio, besimokančio pagal vidurinio ugdymo programą, individualaus ugdymo plano sudarymo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2016 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-138);

20.13. ugdymo karjerai tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-173);

20.14. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tvarkos aprašu (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-122);

20.15. mokinių pažintinės ir kultūrinės veiklos organizavimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-121);

20.16. mokinių skatinimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-123);

20.17. mokinių lankomumo gerinimo tvarka (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-120).

21. Gimnazijos ugdymo plano projektą gimnazija suderina su gimnazijos taryba (2018 m. liepos 12 Nr. GT-2) ir Kelmės rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

22. Gimnazijos ugdymo planą tvirtina gimnazijos direktorius iki 2018 m. rugsėjo 1 d.

23. Gimnazija ugdymo proceso metu gali koreguoti gimnazijos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

24. Ugdymo procesas gimnazijoje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė 45 minutės.

25. Mokiniam, be privalomojo ugdymo turinio dalykų, numatytų bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktuose, gimnazija siūlo pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius (priedas Nr. 1), kurių programos yra gimnazijos mokytojų parengtos, vadovaujantis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“ ir gimnazijos direktoriaus patvirtintos.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

26. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas:

26.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos apsaugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma);

26.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų gimnazijos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

26.3. vadovaujasi rekomendacijomis mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų kilus įtarimui dėl galimo smurto aplinkoje, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 03 d. įsakymu Nr. V-625;

26.4. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuoja už gimnazijos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiuose įstaigose ir kt.).

27. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimosi šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimosi šeimai programos patvirtinimo“. Integruojama į dorinio ugdymo programos turinį, įgyvendinama per neformalųjį švietimą ir klasės auklėtojo veiklą.

28. Gimnazija, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir

emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

29. Tytuvėnų gimnazijos 5-8, I-IIIg klasių mokiniai ir Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus 5-9 klasių mokiniai dalyvauja OLWEUS patyčių prevencinėje programoje.

30. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniui kasdien turėti vieną aktyvią pertrauką pertrauką tarp pamokų 30 minučių.

31. Gimnazija, siekdama užtikrinti sveikatos ugdymą, bendradarbiauja su gimnazijos sveikatos priežiūros specialistu.

32. Gimnazija organizuoja sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

33. Gimnazija ugdymo(si) aplinką kuria, vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

34. Gimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

34.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose;

34.2. mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi turėti kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdytis vertybines nuostatas;

34.3. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos turi padėti mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

34.4. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

34.5. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

35. Mokiniui, kuris mokosi:

35.1. pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis, kuri organizuojama nuosekliai per mokslo metus: (žiūrėti 9 punktą).

35.2. pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė–pilietinė veikla, kuriai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Socialinė–pilietinė veikla gimnazijoje organizuojama pagal mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarką (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-119).

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

36. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programą, negali būti daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

37. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę yra paskirstomas proporcingai.

38. Tausojant mokinio sveikatą, optimizuojant mokymosi krūvius vykdoma mokinių mokymosi krūvio ir skiriamų namų darbų stebėseną:

38.1. organizuojamas mokytojų bendradarbiavimas;

38.2. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų nerašomi.

39. Mokiniam, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Tytuvėnų gimnazijoje didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičių skiriamas: 6-ą klasių mokiniams užsienio 2-ajai kalbai mokytis, I-ą gimnazinių klasių mokiniams matematikos moduliui ir II-ą gimnazinių klasių mokiniams lietuvių kalbos moduliui, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

40. Mokinys, tėvų prašymu, gimnazijos direktorės įsakymu pagal gimnazijos neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarką, patirtintą 2013 m. liepos 11 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-148, yra atleidžiamas nuo menų (dailės, muzikos) ir kūno kultūros privalomojo dalyko savaitinių pamokų lankymo, jeigu:

40.1. mokosi dailės, muzikos, meno mokyklose ar yra jas baigęs;

40.2. mokosi sporto srities neformaliojo švietimo įstaigose.

41. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, tuo metu dirba informaciniame centre, bibliotekoje, informacinių technologijų kabinetuose arba mokosi individualiai. Gimnazija užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

42. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ugdymo procese tvarka, patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2018 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-125.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS, ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

43. Gimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus.

44. Direktorius pavaduotojai ugdymui yra atsakingi už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą.

45. Mokinių pasiekimai gimnazijoje stebimi ir analizuojami. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

46. Mokymosi pagalba mokiniui teikiama, kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedarą pažangos; kai kontrolinis darbas įvertintas nepatenkinamai; kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų.

47. Mokymosi pagalba teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, turi atitikti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.

48. Mokymosi pagalba teikiama:

48.1. pamokoje per grįžtamąjį ryšį, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas;

48.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato gimnazija pagal mokymosi pagalbos poreikį;

48.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams.

49. Teikiant mokymosi pagalbą, sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių.

50. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus:
- 50.1. suteikiama pagalba pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;
  - 50.2. sudaromos sąlygos gimnazijoje atlikti namų darbų užduotis;
  - 50.3. stiprinama mokinių motyvacija kryptingai veikti, siekiant mokymosi tikslų;
  - 50.4. pagal gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, daug dėmesio skiriant formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui;
  - 50.5. sudaromos sąlygos mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;
  - 50.6. sudaromos galimybės mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, organizuojant ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams;
  - 50.7. įtraukiami į vaiko ugdymo procesą mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), ne tik sprendžiant vaikų ugdymosi problemas, bet ir teikiant mokymosi pagalbą, supažindinant su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant gimnazijos gyvenimą.
51. Gimnazija, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programą, parengia mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planą, atsižvelgdama į esamus mokinių pasiekimus, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenis.
52. Pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, pagrindinio ugdymo programoje naudoti:
- 52.1. pamokoms – konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;
  - 52.2. dalyko moduliams mokyti;
  - 52.3. dalyko papildomoms pamokoms;
  - 52.4. klasei dalyti į mažesnes grupes (kūno kultūrai, informacinėms technologijoms, technologijoms, integruotoms su informacinėmis technologijomis užsienio kalbų pamokoms, užsienio kalbų pamokoms).

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

53. Neformalusis vaikų švietimas gimnazijoje organizuojamas pagal neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarką, patvirtintą 2013 m. liepos 11 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-148:
- 53.1. neformaliojo švietimo veiklai įgyvendinti skiriamos valandos, atsižvelgus į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę. Valandos nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai;
  - 53.2. atsižvelgiant į neformaliojo vaikų švietimo ypatumus, veikla vykdoma aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus;
  - 53.3. gimnazija kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų mokinių neformaliojo vaikų švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgusi į juos siūlo neformaliojo švietimo programas;
  - 53.4. neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.
  - 53.5. neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų apskaita ir veiklos turinys fiksuojami elektroniniame dienyne TAMO.
  - 53.6. mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėje: yra ne mažesnis kaip:
    - 53.6.1. Tytuvėnų gimnazijoje 12 mokinių;
    - 53.6.2. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje 8 mokiniai.

DEVINTASIS SKIRSNIS

UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

54. Atsižvelgiant į metodinių grupių siūlymus:

54.1. Tytuvėnų gimnazijoje 7-ose klasėse vedamos informacinių technologijų pamokos visus metus.

54.2. Tytuvėnų gimnazijoje 8-ose klasėse informacinių technologijų pamokos integruojamos su mokomaisiais dalykais pagal mokytojų ilgalaikius planus. Nurodytų dalykų pamokose dirba du mokytojai, apskaitai užtikrinti integruojamų dalykų pamokų turinys dienyne įrašomas abiejų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose. Valandos skiriamos iš pamokų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

55. Žmogaus sauga III gimnazinėse klasėse integruojama į biologijos, fizikos ir chemijos dalykų ugdymo turinį. Priedas Nr. 2.

56. Integruotoje pamokoje siekiama dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų.

57. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama:

57.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“. Gimnazijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. 144;

57.2. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“. Priedas Nr. 3;

57.3. Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“. Priedas Nr. 4;

57.4. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“. Priedas Nr. 5.

57.5. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Programa integruojama į dalykų turinį.

58. Dienyne, integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti, nurodama integruojamą temą dalykui skirtame apskaitos puslapyje.

59. Gimnazija analizuoja ir stebi kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS **DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS**

60. Intensyvinamas žmogaus saugos mokymas:

60.1. Tytuvėnų gimnazijoje 5-ose klasėse, I-ose ir III-iose gimnazinėse klasėse, skiriant dvejiems metams nustatytą pamokų skaičių per vienerius metus. 7-oje klasėje žmogaus sauga mokoma I-ame pusmetyje, o 8-ose – II-ąjį pusmetį.

60.2. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje 5 ir 6 klasės Žmogaus saugos kursas dėstomas 5-oje klasėje; 7-8 jungtinėje klasėje antrąjį pusmetį viena pamoka, 9-oje klasėje pirmąjį pusmetį – viena pamoka.

61. Pagal mokytojų ir mokinių pageidavimus per dieną konkrečiam dalykui skiriamos kelios viena po kitos to dalyko pamokos.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

62. Ugdymo diferencijavimas – tai yra ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalios skirstymo klasėmis sistemoje

63. Diferencijavimas yra taikomas:

63.1. mokiniui individualiai – kiekvieno dalyko pamokose, formuluojant individualius mokymosi uždavinius, stebint kiekvieno mokinio pažangą, naudojant mokyti padedantį vertinimą;

63.2. mokinių grupei:

63.2.1. Tytuvėnų gimnazijoje pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti 5, 7, I-ose gimnazinėse klasėse matematikos pamokose, 5, 7, I-ose gimnazinėse klasėse lietuvių kalbos pamokose sudarant laikinas grupes pagal mokinių pasiekimų lygmenis, 7-ose klasėse užsienio kalbos (anglų) III–IV gimnazinėse klasėse mokiniams pasirenkant išplėstinį ar bendrąjį dalyko kursą bei modulius;

63.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai);

63.2.3. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje 5-9 klasėse diferencijavimas taikomas konsultacinėse pamokose, jas teikiant atskirose grupėse gabiesiems arba mokymosi spragų turintiems mokiniams. Antroje pagrindinio ugdymo programos pakopoje (9 klasė), leidžiama mokiniams rinktis dalykų (lietuvių kalbos, matematikos ir užsienio kalbos) modulius, išlyginamos mokymosi spragos, siekiama patenkinamo, pagrindinio ar aukštesnio mokymosi lygio. Koreguoti pasirinkimus galima pirmąjį rugsėjo savaitę.

64. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas – tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų yra tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jis nedaro žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir gimnazijoje.

65. Gimnazija analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALIAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

66. Siekiant padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę dėl sąmoningo mokymosi, gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.

67. Individualus ugdymo planas sudaromas:

67.1. kiekvienam mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą.

Mokinio individualiame ugdymo plane nurodomi pasirinkti mokyti per dvejus metus dalykai, dalykų kursai ir pasirenkamieji dalykai bei moduliai, kiek pamokų jiems skiriama. Kiekvienas mokinys, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, pasirenkia individualų ugdymo planą

pagal mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarką, patvirtintą gimnazijos direktoriaus 2016 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-138;

67.2. mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgus į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, gimnazijos galimybes;

67.3. mokiniui, kuris mokomas namie. Jame numatomi mokymosi tikslai, mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo.

68. Gimnazija priima sprendimą dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, individualaus plano sudarymo būtinumo. Individualus planas sudaromas mokiniui, kurio pasiekimai žemi.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS

GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

69. Bendradarbiavimas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) organizuojamas pagal bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tvarkos aprašą (patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-122).

70. Informaciją apie mokinio pasiekimus, lankomumą teikia klasės auklėtojas, mokinį mokantys mokytojai bei, esant reikalui, pagalbos mokiniui specialistai, administracija.

71. Informacija apie mokinio pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne. Tėvams, neprisijungus prie e dienyno kartą per mėnesį, klasės auklėtojas popierinį šios informacijos variantą pateikia ne vėliau kaip iki kito mėnesio 5 d.

72. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kitoms problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose, kviečiant pagalbos mokiniui specialistus, dalykų mokytojus.

73. Klasės auklėtojai ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus. Klasės auklėtojai į klasių organizuojamus susirinkimus mokytojus kviečia tėvų prašymu, mokytojų iniciatyva ar iškilus problemoms.

74. Mokytojai, klasės auklėtojai informuoja pagalbos mokiniui specialistus apie mokinius, turinčius lankomumo ir mokymosi problemų kiekvieno mėnesio pirmą savaitę. Šiuos mokinius (jei yra būtinybė, ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) direktorės pavaduotojai ugdymui kviečia į Vaiko gerovės komisijos posėdį (gali būti kviečiami ir klasių auklėtojai bei mokytojai).

75. Administracija kartą per mokslo metus organizuoja Tėvų dieną, kurioje tėvai (globėjai, rūpintojai) turi galimybę susitikti su jų vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasės auklėtoju. Tėvų dienoje dalyvauja visų dalykų mokytojai ir auklėtojai. Jeigu mokiniui gresia nepatenkinami įvertinimai, klasės auklėtojas individualiai pakviečia tėvus dalyvauti Tėvų dienoje.

76. Administracija kartą per mokslo metus II gimnazinių klasių mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoja susirinkimą, kuriame juos supažindina su pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo tvarkaraščiu, Vidurinio ugdymo programa, ugdymo plano galimybėmis mokantis pagal vidurinio ugdymo programą.

77. Administracija kartą per mokslo metus IV gimnazinių klasių mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoja susirinkimą, kuriame juos supažindina su brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, egzaminų tvarkaraščiu.

KETURIOLIKTAJIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

78. Gimnazija apie atvykusį mokinį informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį ir numato jo mokymąsi vadovaudamasi bendrųjų ugdymo planų 90.1 ir 90.2 punktais.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

79. Mažiausias mokinių skaičius laikinoje grupėje Tytuvėnų gimnazijoje yra 10 mokinių, išskyrus IV gimnazinėse klasėse 7 mokiniai, ir nėra didesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje nustatytas leistinas mažiausias 6 mokinių skaičius grupėje vykdant dalykų konsultacijas ir žmogaus saugos, technologijų pamokas 5 klasėje.

80. Mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos, kuri nustato Higienos norma. Tytuvėnų gimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti klasė į grupes dalijama arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

80.1. doriniam ugdymui tose klasėse, kuriose mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką: 5a, 5b, 6, 7a, 7b, 8a, 8b, Iga, Igb, IIga, IIgb;

80.2. informacinėms technologijoms pagal kompiuterizuotų vietų skaičių kabinetuose: 6, 7b, IIga, IIgb;

80.3. pagal technologijų programas: 6, 7b, Iga, Igb; IIga, IIgb;

80.4. užsienio kalbai (rusų), jei klasėje mokosi 21 ir daugiau mokinių: 6;

80.5. užsienio kalbai (anglų), jei klasėje mokosi 21 ir daugiau mokinių: 7 b, IIga,

80.6. užsienio kalbai (rusų, vokiečių), jei klasė mokosi ir rusų kalbą, ir vokiečių kalbą: 7a, 7b, 8a, 8b, Iga, Igb, IIga, IIgb;

80.6.1. jungiamos vokiečių kalbos laikinosios grupės: 7a su 7b, 8a su 8b, Iga su Igb, IIga su IIgb;

80.7. kūno kultūrai, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtas pamokas: IIga;

80.8. matematikos moduliams Iga ir Igb klasėse, lietuvių kalbos moduliams IIga ir IIgb klasėse pagal priedą Nr. 1;

80.9. diferencijuotam matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbos (anglų) 5a ir 5b, 7a ir 7b, Iga ir Igb klasėse mokymui sudaromos laikinosios grupės;

80.10. III-IVg klasėse mokomiesiems dalykams pagal priedus Nr. 7 ir 10;

80.11. laikinosios grupės sudaromos švietimo pagalbai (konsultacijoms) teikti.

81. Gimnazija nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

82. Gimnazija, planuodama Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė skirtingus klasių junginius pagal mokomuosius dalykus (žiūrėti 103.6 punktą).

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

83. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

84. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, 9–10 klasėse – 15, 11–12 klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje.

85. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų gimnazijoje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Gimnazijos sprendimu mokiniui, kuris mokomas namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę, mokymo pasiekimams gerinti.

II SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

86. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

87. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniui (klasei) ir naujai atvykusiems mokiniams gimnazija skiria 1 mėnesio adaptacinį laikotarpį:

87.1. pirmąjį pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(-si) pasiekimus;

87.2. adaptacinio laikotarpio metu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

88. Socialinė-pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ir jai skiriama ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų) trukmės veikla per mokslo metus. Ši veikla yra ugdymo proceso dalis ir vykdoma vadovaujantis mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarka, patvirtinta gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-119.

89. Gimnazija, formuodama gimnazijos pagrindinio ugdymo programos turinį, užtikrina minimalų Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą bendrųjų ugdymo planų 124 punkte.

90. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje sudarytos sąlygos mokiniams pasirinkti dalykų modulius pagal gebėjimus. I-ose gimnazinėse klasėse matematikos modulį ir II-ose gimnazinėse klasėse lietuvių kalbos modulį pagal gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“.

91. 6-ose ir 8-ose klasėse organizuojami standartizuoti testai parengti Nacionalinio egzaminų centro.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

92. Gimnazija užtikrina raštingumo, ypač skaitymo gebėjimų, ugdymą per visų dalykų pamokas:

92.1. mokytojai užduotis naudoja ir skaitymo gebėjimams, ir lietuvių kalbai ugdyti;

92.2. atkreipia mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą;

92.3. mokytojai skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.

93. Dorinis ugdymas. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą renkasi dvejiems metams (5-6, 7-8, I-II klasėms).

94. Lietuvių kalba ir literatūra:

94.1. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje lietuvių kalbos įgūdžiams gerinti ir kalbos vartojimo praktikai ugdyti sudarytos sąlygos pasirinkti dalyko konsultacijas;

94.2. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas, skiriant konsultacijas.

95. Užsienio kalbos:

95.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos. Pirmoji užsienio kalbos programa 5-6 klasėse orientuojama į A2, o 7-10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis);

95.2. II-oje gimnazinėje klasėje organizuojamas užsienio (I-osios) kalbos pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateiktais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

95.3. antrosios užsienio kalbos mokymas pradedamas nuo 6-osios klasės. Tėvai mokiniui iki 16 metų parenka antrąją užsienio kalbą: rusų arba vokiečių kalbą. Antrosios užsienio kalbos programa 5-6 klasėse orientuojama į A1, o 7-10 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tytuvėnų gimnazijoje kalbai mokytis 6-ose klasėse yra skiriama 1-a papildoma pamoka mokinių tėvų sutikimu, mokinių ugdymo poreikiams tenkinti;

95.4. gimnazija iki vidurinio ugdymo programos vykdymo pradžios negali keisti pradėtų mokinių mokytis užsienio kalbų: rusų arba vokiečių.

96. Matematika:

96.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos Nacionalinio egzaminų centro parengtos matematinio raštingumo užduotys;

96.2. stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (standartizuotų testų rezultatais), numatoma pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

96.3. rugsėjo mėnesį I gimnazinių klasių mokinių matematikos pamokos skiriamos matematikos pagrindinio ugdymo spragoms išlyginti, remiantis standartizuotų testų rezultatais

96.4. ugdant gabius matematikai vaikus naudojami nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotis ir kitus šaltinius;

96.5. naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.

97. Informacinės technologijos:

97.1. Tytuvėnų gimnazijoje 7-ose klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos, 8-ose klasėse informacinės technologijos integruojamos su įvairių dalykų pamokomis pagal 54.2 punktą;

97.2. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje 7-8 klasėse skiriamos 17 dalyko pamokų.

97.3. Tytuvėnų gimnazijos I-ose gimnazinėse klasėse informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis, II-ose gimnazinėse klasėse – vienas iš pasirinkamųjų programavimo pradmenų arba kompiuterinės leidybos pradmenų modulių. Modulį renka mokinys. Iš II-ų gimnazinių klasių mokinių sudaromos keturios laikinosios grupės, kurios mokosi 2 grupės programavimo pradmenų ir 2 grupės kompiuterinės leidybos pradmenų.

98. Gamtamokslinis ugdymas:

98.1. gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant,

eksperimentuojant, modeliujant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir komandinis darbas;

98.2. eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus;

98.3. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ar pasigaminamomis priemonėmis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliais už gimnazijos ribų.

99. Socialinis ugdymas:

99.1. pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį I-II gimnazinių klasių mokiniai mokomasi pilietiškumo pagrindų;

99.2. siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

100. Technologijos:

100.1. mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5-8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos ir tekstilės arba konstrukcinių medžiagų technologijų programų. Programos mokiniams keičiamos kas pusmetis;

100.2. mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradedama mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, kurios metu I-ų gimnazinių klasių mokiniai supažindinami su Tytuvėnų aplinkoje vystomomis ūkio šakomis, darbo aplinka, veikla. Teoriškai susipažįsta su Lietuvos ūkio šakomis. Iš pasirinktos Lietuvos ūkio šakos mokiniai atlieka projektinį-teorinį-praktinį darbą, paruošia jo pristatymą. Lankosi artimoje aplinkoje esančiose įmonėse, vykstančiose tautodailės parodose, mugėse. Baigę privalomąją programą, mokiniai renkasi mitybą, tekstilę arba konstrukcines medžiagas. Programų pasirinkimą tęsia II-oje gimnazinėje klasėje. Sudaromos I-ose gimnazinėse klasėse 2 laikinosios grupės: viena – mokiniams, kurie mokosi pagal tekstilės programą ir viena – pagal konstrukcinių medžiagų programą. II-ose gimnazinėse klasėse sudaromos keturios laikinosios grupės: viena – mokiniams, kurie mokosi pagal mitybos programą, viena – mokiniams, kurie mokosi pagal tekstilės programą ir dvi – pagal konstrukcinių medžiagų programą.

101. Kūno kultūra:

101.1. Kūno kultūrai skiriamos 2 valandos per savaitę, 5-oje klasėje kūno kultūrai skiriamos 3 valandos per savaitę;

101.2. nuo 6 klasės sudaromos sąlygos visiems mokiniams vieną valandą lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas gimnazijoje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje;

101.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose pažymiais nevertinami, įrašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Jos organizuojamos taip:

101.3.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

101.3.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų;

101.3.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą;

101.3.4. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai per kūno kultūros pamokas vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Mokinio iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų), o nuo 16 metų – jo paties raštišku prašymu gali būti vertinami pažymiais.

101.4. gimnazija mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą: šaškes, šachmatus, veiklą informaciniame centre, bibliotekoje, arba socialinę veiklą.

101.5. kūno kultūrai mokytis klasė dalijama į grupes, jei klasėje yra 24 ir daugiau mokinių, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtas pamokas (sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės).

101.6. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriuje kūno kultūros pamokos organizuojamos Tytuvėnų gimnazijos sporto salėje šaltuoju metų laiku.

102. Meninis ugdymas.

102.1. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro dailė ir muzika.

103. Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę:

103.1. Tytuvėnų gimnazijos pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programos dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas / Klasė	5a	5b	6	7a	7b	8a	8b
Mokinių skaičius klasėje	19	18	21	19	18	19	16
Dorinis ugdymas: tikyba	1		1	1	1	1	
etika	1		1	1		1	
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	5	5	5
Užsienio kalba (1-oji)	3	3	3	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)			3	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4
Informacinės technologijos	1	1	1	1	1	0**	0**
Gamta ir žmogus	2	2	2				
Biologija				2	2	1	1
Chemija						2	2
Fizika				1	1	2	2
Istorija	2	2	2	2	2	2	2
Geografija			2	2	2	2	2
Dailė	1	1	1	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	2	2	1	1
Kūno kultūra	3	3	2	2	2	2	2
Žmogaus sauga	1*	1*	-	1/0	1/0	0/1	0/1
Iš viso:	26	26	29	30/29	30/29	30/31	30/31

* klasėse žmogaus saugos mokymas intensyvinamas

** klasėse integruojama su mokomaisiais dalykais pagal 54.2 punktą;

103.2. Tytuvėnų gimnazijos pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programos neformaliojo švietimo dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Pavadinimas / klasė	5a	5b	6	7a	7b	8a	8b
Berniukų krepšinis						1	
Dailės studija „Paletė“				1		1	
„Drąsūs, stiprūs, vikrūs“	1		1				
„Gaminam patiekalus, skanaujam“		1					
Jaunieji meistrai					1		
Muzikinio teatro būrelis			1	1			

Kvadrato žaidimas	1	1					
Mokomės programuoti							1
Jaunieji maironiečiai							1
Iš viso:	2	2	2	2	1	2	2

103.3. Tytuvėnų gimnazijos pagrindinio ugdymo antrosios dalies programos dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas / Klasė	Iga	Igb	IIga	IIgb
Mokinių skaičius klasėje	16	15	24	20
Dorinis ugdymas: tikyba	1		1	1
etika	1		1	
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	4	4
Užsienio kalba (1-oji)	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)	2	2	2	2
Matematika	3	3	4	4
Informacinės technologijos	1	1	1	1
Biologija	2	2	1	1
Chemija	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Istorija	2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1	1	1
Geografija	1	1	2	2
Ekonomika ir verslumas			1	1
Dailė	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1
Technologijos	1,5	1,5	1	1
Kūno kultūra	2	2	2	2
Žmogaus sauga	0,5*	0,5*		
Lietuvių kalbos modulis gabiesiems			1	
Lietuvių kalbos modulis mokymosi pagalbai teikti			1	
Matematikos modulis gabiesiems	1			
Matematikos modulis mokymosi pagalbai teikti	1			
Iš viso:	32	32	32	32

I-ose gimnazinėse klasėse žmogaus saugos mokymas intensyvinamas

103.4. Tytuvėnų gimnazijos pagrindinio ugdymo antrosios dalies neformaliojo švietimo dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Pavadinimas / klasė	Iga	Igb	IIga	IIgb
Maironiečiai			1	
Šaškių –Šachmatų būrelis	1	1		
Skaitovų būrelis	1			
„Saulėgraža“				1
Dainuokime kartu			1	
Iš viso:	2	1	2	1

103.5. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus pagrindinio ugdymo programos ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas	5	6	7	8	9
Klasė					

Dalykas / Klasė	5	6	7	8	9
Mokinių skaičius	6	5	3	5	7
Dorinis ugdymas	1	1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	4
Užsienio k. (I – oji anglų)	3	3	3	3	3
Užsienio k. (II – rusų.)		2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	3
Informacinės technologijos	1	1	0/1	0/1	1
Gamta ir žmogus	2	2			
Biologija			1**	1	2
Fizika			2**	2	2
Chemija				2	2
Istorija	2	2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai					1
Geografija		2	2	2	2
Ekonomika					
Kūno kultūra	3	2	2	2	2
Dailė	1	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	1	1,5
Žmogaus sauga	1		1/0	1/0	0,5
Iš viso	26	28	29	30	31
Iš viso ugdymosi poreikiams tenkinti:	1,5	1	1	0,5	1
Lietuvių kalbos konsultacinė pamoka	0,5	0,5	0,5		0,5
Matematikos konsultacinė pamoka	0,5	0,5	0,5		0,5
Užsienio kalbos (anglų) konsultacinė pamoka	0,5			0,5	

*Skiriama esant poreikiui;

** dėl klasių jungimo derinamas pamokų skaičius per savaitę.

103.6. 2018–2019 mokslo metams jungtinėms klasėms skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas / Klasė	5	6	5-6	6-7	7	8	7-8	8-9
Mokinių skaičius klasėje	6	5			3	5		12
Dorinis ugdymas: tikyba								
etika			1				1	

Lietuvių kalba ir literatūra			5				5	
Užsienio kalba (1-oji)			3				3	
Užsienio kalba (2-oji)				2				2
Matematika			4				4	
Informacinės technologijos			1				0/1	
Gamta ir žmogus			2					
Biologija							1	
Chemija								2
Fizika							2	
Istorija			2				2	
Geografija				2				2
Dailė			1				1	
Muzika			1				1	
Technologijos	2			2				1/1,5**
Kūno kultūra			3*				2	
Žmogaus sauga	1						1/0	
Iš viso:	3		23*	6			23	4
Minimalus mokinio pamokų skaičius	26	29*			29	30		

*6 klasės mokiniams 1 val. iš ugdymosi poreikių.

**8 klasei -1 val., 9 klasei -1,5 valandos.

103.7. Tytuvėnų gimnazijos Mockaičių skyriaus pagrindinio ugdymo neformaliojo švietimo dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Eilės Nr.	Veikla	Klasė	Valandų skaičius
1.	„Paletė“	5-9	1
Iš viso:			1

III SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

104. Vidurinio ugdymo programa įgyvendinama vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (2016 m. balandžio 14 d. Nr. V-325), mokymosi formų aprašu, bendraisiais ugdymo planais, atsižvelgiama į Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašą.

105. Gimnazija iš anksto informuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) apie teikiamas ugdymo turinio pasirinkimo galimybes ir padeda mokiniams susidaryti individualius ugdymosi planus dvejiems metams, vadovaudamasis Vidurinio ugdymo programų aprašu ir siekia, kad mokiniai pagilintų ir praplėstų pasirinktų sričių žinias, gebėjimus bei kompetencijas, pasirengtų laikyti brandos egzaminus ir testų tolesnį mokymąsi.

106. Žmogaus saugos bendroji programa integruojama į biologijos, fizikos ir chemijos dalykų programų ugdymo turinį.

107. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus ir jų individualius ugdymo planus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą.

108. Keisti dalyką ar dalyko programos kursą mokinys gali, vadovaujantis ugdymo plano 20.5. punkto nuostatomis.

109. Pagal vidurinio ugdymo programą siekiant diferencijuoti ugdymą sudaromos laikinosios grupės (mažiausias skaičius grupėje –10 mokiniai, didžiausias – 30, išskyrus, tų mokomųjų dalykų tęstinumui užbaigti IVg klasėse, kai negalimas išplėstinio su bendruoju kursu sujungimas,):

109.1. mokytis pagal tą pačią programą iš gretimų klasių;

109.2. iš mokinių, pasirinkusių tą patį dalyką (kai programos nediferencijuojamos kursais), pasirenkamąjį dalyką arba modulį;

109.3. mokiniams, pasirinkusiems tą patį dalyko kursą.

109.4. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams:

109.5. savanoriškai užsiimti socialine-pilietine ar kita visuomenei naudinga veikla;

109.6. susipažinti su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuoti savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t.y. karjerą); rengti ir įgyvendinti projektus, brandos darbus;

109.7. per mokymosi dienas, skirtas pažintinei kultūrinei veiklai, atlikti savanorišką veiklą, veiklą, susijusią su ugdymu karjerai.

ANTRASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

110. Dorinis ugdymas:

110.1. mokinys renkasi vieną dalyką – tikybą arba etiką dvejiems mokslo metams.

111. Lietuvių kalba ir literatūra:

111.1. išplėstinio kursu mokoma ne daugiau kaip 25 mokinius vienoje mobilioje grupėje;

111.2. mokiniai gali rinktis lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius modulius, kurie sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius.

111.3. gimnazija siūlo pasirenkamąjį dalyką – retoriką;

112. Matematika:

112.1. mokiniai gali rinktis matematikos programą papildančius modulius, kurie sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius;

112.2. naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios programos;

113. Užsienio kalbos:

113.1. mokiniai renkasi tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus, t.y. kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

114. Socialinis ugdymas:

114.1. mokiniai privalo mokytis vieną iš socialinių mokslų: istoriją arba geografiją;

114.2. mokiniai gali rinktis pasirenkamąjį dalyką – ekonomiką ir verslumą.

115. Meninis ugdymas:

115.1. mokiniai renkasi meninio ugdymo programą – dailę arba muziką;

115.2. gimnazija siūlo pasirenkamąjį dalyką – braižybą.

116. Technologinis ugdymas:

116.1. mokiniai renkasi technologijų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijas.

117. Kūno kultūra:

117.1. mokiniai renkasi bendrąją kūno kultūrą arba iš gimnazijos siūlomų sporto šakų pageidaujamą sportą šaką (krepšinį, tinklinį);

117.2. kūno kultūros pasiekimai yra vertinami pažymiais;

117.3. specialiosiose medicininės fizinio pajėgumo grupėse kūno kultūros ugdymas organizuojamas taip, kaip numato ugdymo plano 101 punktas.

118. Informacinės technologijos: informacinių technologijų kursas yra pasirenkamasis.

119. Gamtos mokslai:

119.1. mokiniai privalo mokytis vieną iš gamtos mokslų: biologiją, chemiją arba fiziką.

120. Brandos darbas organizuojamas pagal Brandos darbo programą (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 13d. įsakymu Nr. V-893).

121. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus:

121.1. III gimnazinių klasių (2018-2020 m.m.):

Dalykai	III klasės		IV klasės	
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas:				
Etika	1		1	
Kalbos:				
Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
Užsienio kalba (anglų B1, B2)	3	3	3	3
Užsienio kalba (rusų B1)	3		3	
Socialinis ugdymas:				
Istorija		3		3
Geografija		3		3
Matematika	3	5	3	4
Informacinės technologijos		2		2
Gamtamokslinis ugdymas:				
Biologija		3		3
Fizika		3		4
Chemija		3		3
Menai ir technologijos:				
Dailė		2		2
Statyba ir medžio apdirbimas		2		2
Kūno kultūra:				
Bendroji kūno kultūra	2		2	
Pasirinkta sporto šaka-tinklinis	2		2	
Žmogaus sauga	0,5**			
Pasirenkamieji dalykai:				
Braižyba	1		1	

** žmogaus sauga integruojama į biologijos, fizikos ir chemijos dalykų turinį

121.2. IV gimnazinių klasių 2017-2019 m.m.

Dalykai	III klasės		IV klasės	
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas:				
Tikyba	1		1	
Etika	1		1	
Kalbos:				
Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
Užsienio kalba (anglų B1, B2)	3	4	3	3
Užsienio kalba (vokiečių B1)	3		3	
Užsienio kalba (rusų B1)	3		3	
Socialinis ugdymas:				

Istorija		3		3
Geografija	2	3	2	3
Matematika	3	5	3	4
Informacinės technologijos	1	2	1	2
Gamtamokslinis ugdymas:				
Biologija	2	3	2	3
Fizika	2	3	2	4
Chemija	2	3	2	3
Menai ir technologijos:				
Dailė		3		3
Muzika	2		2	
Statyba ir medžio apdirbimas		3		3
Kūno kultūra:				
Pasirinkta sporto šaka- tinklinis	2		2	
Pasirinkta sporto šaka- krepšinis	2		2	
Pasirenkamieji dalykai:				
Braižyba	1		1	
Ekonomika ir verslumas	1		1	
Retorika	1		1	
Dalykų moduliai:				
Tekstų kūrimo ir rašymo procesas	1		1	
Matematika „+“	1		1	
Biologija tau	1		1	

121.3. vidurinio ugdymo programos neformaliojo švietimo dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę:

Būrelis/ klasė	IIIga	IIIgb	IVga	IVgb
Savanorio klubas			1	1
Vaikinų krepšinis		1	1	
Iš viso:		1	2	1

IV SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

122. Gimnazija mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi 2012 m. birželio 20 d. direktorės įsakymu Nr. V-229 patvirtinta mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarka ir mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir atsižvelgia į:

122.1. formaliojo švietimo programą;

122.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

122.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas);

122.4. esamas gimnazijos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinkomis, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

123. Gimnazija, rengdama individualaus ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą bei būtiną švietimo pagalbą.

124. Gimnazija sudaromame mokinio individualiame ugdymo plane atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais:

124.1. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti;

124.2. keičia dalykams skirtų pamokų skaičių, planuoja specialiąsias pamokas ar didina pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, ugdymo karjerai kompetencijų ugdymui;

124.3. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

125. Individualus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgus į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, gimnazijos galimybes:

125.1. pagal pagrindinio ugdymo pritaikytą ir pagrindinio ugdymo individualizuotą programą:

125.1.1. turinčiam vidutinių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;

125.1.2. besimokančiam nuotoliniu ar savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu;

125.1.3. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ar gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas nustatytam laikotarpiui reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos;

125.2. siekiant nustatyti mokinio specialaus ugdymo įgyvendinimo ir švietimo pagalbos teikimo tikslus, užduotis, turinį, būdus, priemones, planuojamus mokinio pasiekimus;

125.3. vieneriems mokslo metams pritaikytai, individualizuotai ugdymo programai įgyvendinti ir švietimo pagalbai teikti;

125.4. sudaromas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), švietimo pagalbos specialistams ir kitoms institucijoms, kurias prireikus kaip konsultantus kviečiasi gimnazija.

126. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokinsys, turintis vidutinių, didelių specialiųjų ugdymosi poreikių:

126.1. dėl įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, intelekto, judesio ir padėties sutrikimų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, vėliau pradeda mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokosi tik vienos užsienio kalbos arba pradeda vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos;

126.2. vietoje ugdymo plane nurodytų mokomųjų dalykų mokinsys gali rinktis Individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą;

126.3. mokinsys, atleistas nuo dalyko mokymosi, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, jei kitų ugdymo plano dalykų įvertinimai yra patenkinami.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, PAŽANGOS IR
PASIEKIMŲ VERTINIMAS

127. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

128. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir informinimo susitariama gimnazijos vaiko gerovės komisijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgus į mokinio galias ir vertinimo suvokimą specialiuosius ugdymosi poreikius, planuojamą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus.

TREČIASIS SKIRSNIS

SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

129. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

130. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos ar gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

131. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

131.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228);

131.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui;

131.3. specialiųjų pratybų forma: individualios, pogruginės (2–4 mokiniai), grupinės (5–8 mokiniai). Mokiniais, turintiems vidutinių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama ir specialiųjų pamokų forma.

132. Specialioji pagalba:

132.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

132.2. teikiama mokytojo padėjėjo;

132.3. teikiama ugdymo proceso metu.

SUDERINTA

Gimnazijos tarybos

2018-07-12

protokoliniu nutarimu

(protokolas Nr. GT-2)

Pasirenkamųjų dalykų ir modulių pasiūla III g kl. mokiniams 2018-2020 m.m.

- **Pasirenkamieji dalykai**

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Klasė	Pamokų skaičius	Mokytojas
1.	Braižyba	III-IVg	1/1	D. Žukauskienė

Pasirenkamųjų dalykų ir modulių pasiūla IVg kl. mokiniams 2018-2019 m.m.

- **Pasirenkamieji dalykai**

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Klasė	Pamokų skaičius	Mokytojas
1.	Ekonomika ir verslumas	IVg	1	A. Venckūnas
2.	Braižyba	IVg	1	D. Žukauskienė
3	Retorika	IVg	1	Z. Mačiulaitienė

- **Mokomųjų dalykų moduliai**

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Klasė	Pamokų skaičius	Mokytojas
1.	Teksto kūrimo ir rašymo procesas	IVg	1	Z. Mačiulaitienė
2.	Matematika „+“	IVg	1	L. Zaleckienė
3.	Biologija tau	IVg	1	I. Banevičiūtė

Pasirenkamųjų dalykų modulių pasiūla I-IIg kl. mokiniams 2018–2019 m.m.

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas	Klasė	Pamokų skaičius	Mokytojas
1.	Matematikos modulis gabiesiems	Ig	1	L. Švilpienė
2.	Matematikos modulis mokymosi pagalbai teikti	Ig	1	B. Daubaraitė
3.	Lietuvių kalbos modulis gabiesiems	IIg	1	Z. Mačiulaitienė
4.	Lietuvių kalbos modulis mokymosi pagalbai teikti	IIg	1	J. Padskočimienė

III gab klasių žmogaus saugos integracija į chemijos pamokas

Tema	Integruojama tema
Saugaus darbo ir elgesio taisyklės chemijos kabinete (laboratorijoje)	Gaisro gesinimas: pirminės gaisro gesinimo priemonės, ugnies gesintuvai (1 val.) Pavojingos cheminės medžiagos (1 val.)
Saugus elgesys chemijos kabinete ir laboratorijoje	Pirmoji medicininė pagalba (2 val.)
Nuodingi organiniai junginiai	Cheminis pavojus ir apsauga nuo jo (1 val.)
Elektra ir elektrolizė	Elektra ir elektriniai prietaisai (2 val.)
Rūšiavimas ir aplinkosauga	Saugios ir darnios aplinkos sau, bendruomenei ir gyvūnams kūrimas (3 val.)
Radioaktyvūs cheminiai junginiai	Radiacinis pavojus, kaip jo išvengti (1 val.)
Rūgštys ir bazės	Atsargumo priemonės dirbant su dirginančiomis cheminėmis medžiagomis ir namų valymo bei buitinės chemijos priemonėmis (3 val.)
Aplinkos apsauga (oro, vandens, dirvožemio tarša)	Tarša išmetamosiomis dujomis, poveikis sveikatai (1 val.)
Organinių junginių reakcijos su metalais	Sunkieji metalai ir jų poveikis žmogaus organizmui, ir ekosistemoms (1 val.)
Organinių junginių sintezė	Sprogimų pavojus, kaip jo išvengti (1 val.)

III gab klasių žmogaus saugos integracija į biologijos pamokas

Tema	Integruojama tema
Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams (5 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryšys tarp individo, šeimos ir bendruomenės sveikatos ir saugumo. 2. Kas yra prekyba žmonėmis, kokios galimos priežastys ir kaip netapti prekybos žmonėmis auka. 3. Kokios bendruomenės įstaigos ir organizacijos gali suteikti pagalbą. 4. Kokiais būdais galima stiprinti savo, šeimos, bendruomenės sveikatą ir saugumą. 5. Mano indėlis kuriant saugią bendruomenę.
Pirmoji pagalba (6 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pirmosios pagalbos veiksmai esant skirtingiems sužeidimams ir traumoms. 2. Pirmosios pagalbos veiksmai esant staigiam cukraus kiekio sumažėjimui kraujyje (hipoglikeminė koma) / epilepsijai. 3. Kaip elgtis lengvai susižalojus buityje. 4. Kuo skiriasi pagalba avarinėje situacijoje ir

	<p>pirmoji pagalba.</p> <p>5. Gelbėjimo įgūdžiai avarinėje situacijoje. pagalba esant stipriam kraujavimui, šokui, apsinuodijimui.</p> <p>6. Gaivinimas laukiant gydytojo, dirbtinis kvėpavimas .</p>
Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose (6 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmeninės ir kolektyvinės gyventojų apsaugos būdai ir priemonės. 2. Saugi elgsena žmogaus ar gamtos sukeltose ekstremaliosiose situacijose. 3. Techninio pobūdžio ekstremalios situacijos. 4. Ekologinio pobūdžio ekstremalios situacijos. 5. Gamtinio pobūdžio ekstremalios situacijos. 6. Socialinio pobūdžio ekstremalios situacijos.

Žmogaus saugos temos integruotos į III gab klasių fizikos kursą

Tema	Integruojama tema
Saugi elgsena buityje ir gamtoje. (1 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saugios ir darnios aplinkos sau, bendruomenei ir gyvūnams kūrimas.
Saugi elgsena eismo aplinkoje (6 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fizikinių dėsnių įtaka eismo saugumui. 2. Aplinkos apsauga: tarša išmetamosiomis dujomis, poveikis sveikatai, (derinama su kitų ugdymo sričių programomis); aplinką saugančios transporto priemonės (pavyzdžiui, elektromobiliai). 3. Eismo įvykiuose patiriamos traumos. 4. – 6. Konkrečių eismo įvykių aptarimas ir analizė. Laiko (metų, savaitės dienų, paros, valandų) avaringumo statistika ir priežastys (analizė)
Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose (6 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gaisro gesinimas: pirminės gaisro gesinimo priemonės, ugnies gesintuvai. Gesinimo principai. 2. Gamtinio pobūdžio ekstremaliosios situacijos. 3. Ekologinio pobūdžio ekstremalioji situacija. 4. Techninio pobūdžio ekstremaliųjų situacijų priežastys.
Pirmoji pagalba (4 val.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pirmosios pagalbos veiksmai esant skirtingiems sužeidimams ir traumoms. 2. Kaip elgtis lengvai susižalojus buityje. 3. Kuo skiriasi pagalba avarinėje situacijoje ir pirmoji pagalba. 4. Gelbėjimo įgūdžiai avarinėje situacijoje.

**PAGRINDINIO UGDYMO ETNINĖS KULTŪROS BENDROSIOS PROGRAMOS
INTEGRAVIMAS Į ATSKIRUS DALYKUS PAGAL TEMINES SRITIS**

Nr.	Teminė sritis	Koncentras	Integruotos etninės kultūros pamokos
1.	Šeima, giminė ir tradicijos	5-6 kl.	Istorijos, etikos, lietuvių k., muzikos, užsienio k.
	Bendruomenė ir tradicijos	7-8 kl.	Istorijos, etikos
	Tauta ir tradicijos	9-10 kl.	Istorijos, pilietiškumo ugdymo, etikos
2.	Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	9-10 kl.	Etikos, lietuvių k., užsienio k., muzikos, istorijos
	Jaunimo brandos apeigos ir papročiai	9-10 kl.	Etikos, lietuvių k., užsienio k., muzikos
3.	Paprotinis elgesys ir vertybės	5-6 kl.	Etikos, lietuvių k., užsienio k., muzikos
	Paprotinis elgesys ir tradicinis etiketas	7-8 kl.	Etikos, lietuvių k., muzikos
	Paprotinė teisė ir elgesys	9-10 kl.	Istorijos, pilietiškumo ugdymo
4.	Mitybos ir sveikatos tausojimo papročiai	5-6 kl.	Technologijų, gamtos ir žmogaus, užsienio k.
5.	Etnografiniai regionai	5-6 kl.	Lietuvių k., muzikos, dailės ir technologijų, geografijos
	Gyvenamoji aplinka	5-6 kl.	Istorijos, lietuvių k., geografijos
	Namai etninėje kultūroje	7-8 kl.	Lietuvių k., dailės ir technologijų
	Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra	9-10 kl.	Istorijos, geografijos, dailės, užsienio k., technologijų
6.	Gamta tradicinėje kultūroje	5-6 kl.	Lietuvių k., muzika, etika, gamtos ir žmogaus
	Pasaulėjauta, mitologija ir religija	7-8 kl.	Istorijos, lietuvių k., etika, muzika
	Liaudies astronomija	9-10 kl.	Fizikos, lietuvių k., dailės ir technologijų
7.	Kalendorinės šventės ir papročiai	5-6 kl.	Lietuvių k., tikybos, muzikos, dailės, technologijų, etikos
	Kalendoriniai papročiai	7-8 kl.	
		9-10 kl.	
8.	Tradiciniai darbai ir amatai	5-6 kl.	Dailės ir technologijų, istorijos
	Tradiciniai amatai	7-8 kl.	Dailės ir technologijų, istorijos
	Tradicinė ūkinė veikla	9-10 kl.	Dailės ir technologijų, istorijos, lietuvių k., muzikos, ekonomikos ir verslumas
9.	Tautinis kostiumas	7-8 kl.	Dailės ir technologijų
10.	Liaudies kūryba	5-6 kl.	Lietuvių k., muzikos, kūno kultūros, dailės
		7-8 kl.	
		9-10 kl.	

**VIDURINIO UGDYMO ETNINĖS KULTŪROS BENDROSIOS PROGRAMOS
INTEGRAVIMAS Į ATSKIRUS DALYKUS PAGAL TEMINES SRITIS**

Teminė sritis	Integruotos etninės kultūros pamokos
Etninės kultūros samprata	Istorijos, lietuvių k.
Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	Etikos, lietuvių k., užsienio k., muzikos, istorijos
Jaunimo brandos apeigos ir papročiai	Etikos, lietuvių k., užsienio k., muzikos
Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai	Technologijų, etikos, užsienio k.
Sveikatos tausojimo papročiai ir gydymas	Technologijų, etikos, užsienio k.
Etnografiniai regionai	Lietuvių k., muzikos, dailės ir technologijų, geografijos
Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra	Istorijos, geografijos, dailės ir technologijų, užsienio k.
Pasaulėjauta, mitologija ir religija	Istorijos, lietuvių k., etikos
Kalendorinės šventės ir papročiai	Lietuvių k., užsienio k., tikybos, muzikos, dailės ir technologijų, etikos
Tradiciniai amatai, verslai ir darbai	Dailės ir technologijų, istorijos
Archeologinis ir tautinis kostiumas	Istorijos, dailės, technologijų, muzikos
Liaudies kūryba	Lietuvių k., užsienio k., muzikos, kūno kultūros, dailės ir technologijų, etikos
Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybinė globa	Lietuvių k., istorijos, etikos

Ugdymo karjerai programos integracija į ugdymo turinį

Ugdymo sritis	Integruojamos temos	Klasės
Dorinis ugdymas	Savo gabumų, vertybių, interesų pažinimas. Socialinių vaidmenų kaita žmogaus gyvenime. Sprendimo priėmimo modeliai ir technikos mokymosi ir gyvenimo situacijose. Gyvenimo veiklų planavimas. Laiko planavimas. Kūrybiški problemų sprendimo būdai. Savęs pristatymo gebėjimų svarba mokymosi ir laisvalaikio veiklose.	5-8
	Savo asmenybės, kompetencijų pažinimas. Asmenybės charakteristika. Socialinė aplinka. Socialinių vaidmenų poveikis karjeros sprendimams. Gyvenimo ir karjeros tikslų (prioritetų) kėlimas, vertinimas ir derinimas. Prisistatymo skirtingose aplinkose ypatumai.	9-12
Informacinės technologijos	Informacijos rinkimas ir sisteminimas apie profesijas ir mokymosi galimybes. Informacijos paieška :kaip ir kur?	5-8
	Informacijos rinkimas, sisteminimas apie mokymosi galimybes bei jos panaudojimas sudarant karjeros planą.	9-10
Ekonomika	Karjeros informacijos rūšys. Mokymosi visą gyvenimą svarba karjerai. Kintantis darbo pasaulis. Darbo formų įvairovė. Karjeros sprendimų reikšmė karjeros sėkmei. Karjeros plano kūrimas. Išteklių valdymas. Karjeros kompetencijų tobulinimas. Adaptacijos naujoje karjeros aplinkoje poveikis žmogaus karjeros sėkmei. CV rengimas.	10-12
Technologijos	Darbo pasaulio istorinė raida. Liaudies ūkio šakos. Pasikeitęs pasaulis: mokslas, technika, žmogus. Kaip kinta tam tikrų profesijų specialistų poreikis	5-8
		9-10
Pilietinis ugdymas, istorija	Pasikeitęs pasaulis: mokslas, technika, žmogus. Kaip kinta tam tikrų profesijų specialistų poreikis	6-9
	Istorinė profesijų kaita. Lietuva XXI amžiuje. Ekonomikos ypatumai, vystymosi tempai ir kryptys, profesijų įvairovė ir reikalingumas.	9-10
Lietuvių kalba ir literatūra	Prisistatymo gebėjimų reikšmė siekiant karjeros tikslų (darbo paieška). CV rengimas.	11-12
Užsienio kalba	Savęs pristatymo gebėjimų svarba mokymosi ir laisvalaikio veiklose. Dialogas kreipiantis dėl darbo „Darbdavys ir darbuotojas“. „Ieškau darbo“. Skelbimo darbo paieškai sukūrimas, pabrėžiant savo vertybes	10-12
Kūno kultūra	Kineziterapija – sveikatos ir fizinės būklės gražinimas, palaikymas, negalios kompensavimas gydant judesiu ir	9-12

	fiziniais veiksniais. Fizinė sveikata ir profesija (kokios profesijos reikalauja aukšto fizinio pasirengimo)	
Gamtos mokslai	Profesijų, kur gamtos mokslas yra būtinas kaip pagrindinis dalykas stojamajam balui, pristatymas (prieš renkantis egzaminus) Pagal dalyko temą integruoti pristatymus apie aplinkos apsaugos, sveikatos, žemės ūkio, inžinerinių, biomedicinos ir kt. profesijų ypatumus.	10-12 5-12
